

Skulpesvamp

[Latinsk navn](#), [Levevis og spredning](#), [Symptomer](#), [Tidspunkt](#), [Værter](#), [Forebyggelse](#), [Bekæmpelse](#), [Andre skadegørere](#)

Latinsk navn

Alternaria brassicae (stor skulpesvamp), *Alternaria brassicicola* (lille skulpesvamp)

Levevis og spredning

Navnet skulpesvamp dækker over to arter: Stor skulpesvamp og lille skulpesvamp, der kan skelnes på størrelsen af sporerne. Lille skulpesvamp er mest almindelig på kålafgrøder, men begge svampe kan angribe både kål og raps. Svampen overvintrer på frø, på korsblomstrede planter f.eks. vinterraps eller på planterester. Om foråret dannes talrige sporer. Sporerne spredes med vinden over store afstande - der er målt sporer i luften 1.800 m fra en smittekilde. Under lune og fugtige vejrforhold har skulpesvamp mange generationer, og den kan brede sig meget hurtigt over en mark.

Symptomer

Skulpesvamp kan angribe alle dele af værtplanten, men symptomerne ses oftest på bladene. Angreb ses som runde, mørkebrune til sorte prikker eller pletter. Efterhånden bliver pletterne større, og et ringmønster i lyse og mørke nuancer ses. Pletterne kan være fra 1 mm til 1 cm i tværmål. De vil ofte være omgivet af gult bladvæv. I fugtigt vejr vil man med lup kunne se en brunsort belægning af sporer i pletterne. Angreb kan udvikles videre på lager. I blomkål kan selve hovedet også angribes. Svampene kan også være årsag til rodbrand.

Tidspunkt

Angreb kan ske tidligt efter fremspiring pga. frøsmitte, men epidemiske angreb ses først ved relativt høje temperaturer: 17-25°C er optimum.

Værter

Skulpesvampe angriber de fleste korsblomstrede afgrøder, men tillægges især betydning ved angreb på efterårshold af kinakål.

Forebyggelse

Hold afstand mellem raps- og kålmarker. Hold lagertemperaturen omkring 0°C. Der er sortsforskelle i modtagelighed, men der er ingen konkret viden om de dyrkede sorter.

Bekæmpelse

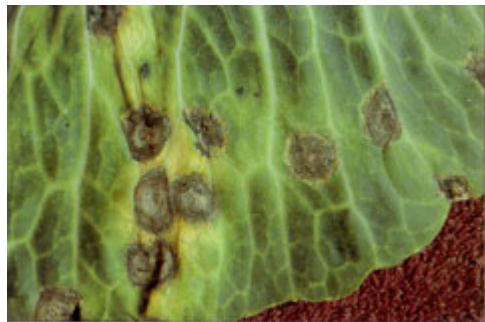
Foreløbige undersøgelser tyder på, at bekæmpelse kan være aktuel, når følgende tre klimaforhold har afløst hinanden:

- 1) Relativ luftfugtighed på over 85% og/eller regnvejr i mindst 13 timer ved 18°C - jo koldere, des længere tid.
- 2) Derefter relativ luftfugtighed omkring eller under 60% og evt. stigende temperaturer.
- 3) Til sidst skal der være fugt på bladene i mindst 7 timer, d.v.s. dug eller let regn/tåge.

Det fremgår, at solrige dage efterfulgt af nætter med kraftig dug er gunstige for angreb af skulpesvamp.

Kinakålmark med angreb af *Alternaria*. Ved stærke angreb observeres kraftigt bladfald. (Foto: Gitte Kjeldsen Bjørn).

Alternaria i hvidkål (Foto: L. A. Hobolth)

Alternaria på hvidkål. (Ghita Cordsen Nielsen).

